



## Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2023. július 6. \*

„Előzetes döntéshozatal – 2011/95/EU irányelv – A menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás nyújtásának feltételeire vonatkozó szabályok – A 14. cikk (4) bekezdésének b) pontja – A menekült jogállás visszavonása – Különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélt harmadik országbeli állampolgár – A társadalomra jelentett veszély – Az arányosság vizsgálata”

A C-402/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Raad van State (államtanács, Hollandia) a Bírósághoz 2022. június 20-án érkezett, 2022. június 15-i határozatával terjesztett elő

a **Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid**

és

**M. A.**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, L. Bay Larsen, a Bíróság elnökhelyettese (előadó), P. G. Xuereb, T. von Danwitz és I. Ziemele bírák,

főtanácsnok: J. Richard de la Tour,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- M. A. képviselőjében R. C. van den Berg advocaat,
- a holland kormány képviselőjében M. K. Bulterman és M. H. S. Gijzen, meghatalmazotti minőségben,
- a magyar kormány képviselőjében Biró-Tóth Zs. és Fehér M. Z., meghatalmazotti minőségben,

\* Az eljárás nyelve: holland.

– az Európai Bizottság képviselőjében J. Hottiaux és F. Wilman, meghatalmazotti minőségben, a főtanácsnok indítványának a 2023. május 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

### **Ítéletet**

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.) 14. cikkének (4) bekezdése b) pontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a harmadik országbeli állampolgár M. A. és a Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (igazságügyi és biztonsági államtitkár, Hollandia; a továbbiakban: államtitkár) között az M. A. nemzetközi védelem iránti kérelmének elutasítása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

### **Jogi háttér**

- 3 A 2011/95 irányelv (12) preambulumbekzdésének szövege a következő:  
„Ezen irányelv legfőbb célja egyrészt annak biztosítása, hogy valamennyi tagállamban azonos feltételeket alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászorulóknak beazonosítására, másrészt annak elősegítése, hogy e személyek valamennyi tagállamban hozzáférhessenek az ellátások egy minimális szintjéhez.”
- 4 Ezen irányelv 1. cikkének a következőképpen rendelkezik:  
„Ezen irányelv célja a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, a menekültek és a kiegészítő védelemre jogosultak egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályoknak a megállapítása.”
- 5 Az említett irányelv 12. cikkének (2) bekezdése értelmében:  
„A harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nem ismerhető el menekültként, amennyiben nyomós okkal feltételezhető, hogy az érintett személy:  
a) béke elleni, háborús, vagy emberiség elleni, az ilyen bűncselekményekről rendelkező nemzetközi okmányokban meghatározott bűncselekményt követett el;  
b) a menedéket nyújtó országon kívül, az országba menekültként történő befogadását – vagyis a menekültként való elismerésen alapuló tartózkodási engedély kiállításának időpontját – megelőzően súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el [...]”

6 Ugyanezen irányelv 13. cikke alapján:

„A tagállamok olyan harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt ismernek el menekültként, aki megfelel a II. és III. fejezetben előírt feltételeknek.”

7 A 2011/95 irányelv 14. cikkének (4) és (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(4) A tagállamok visszavonhatják, illetve megszüntethetik a menekült valamely kormányzati, közigazgatási, bírósági vagy kvázibírósági szerv által elismert jogállását, illetve megtagadhatják annak megújítását, amennyiben

[...]

b) különösen súlyos bűncselekményért való jogerős elítéléséből fakadóan veszélyt jelent az érintett tagállam társadalmára.

(5) A (4) bekezdésben említett esetekben a tagállamok határozhatnak úgy, hogy nem ismerik el a menekültjogállást, amennyiben még nem született arról határozat.”

8 Ezen irányelv 17. cikkének (1) és (3) bekezdése rögzíti:

„(1) A harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nem ismerhető el kiegészítő védelemre jogosultként, amennyiben nyomós okkal feltételezhető, hogy az érintett személy:

[...]

b) súlyos bűncselekményt követett el;

[...]

(3) A tagállamok kizárhatják a harmadik ország állampolgárát, illetve a hontalan személyt a kiegészítő védelemre jogosultak köréből, amennyiben az érintett személy az érintett tagállamba történő befogadását megelőzően egy vagy több, az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó olyan bűncselekményt követett el, amely az érintett tagállamban történő elkövetés esetén szabadságvesztéssel lenne büntetendő, és amennyiben a kérelmező csak az e bűncselekmény elkövetésével járó büntetés elkerülése érdekében hagyta el származási országát.”

9 Az említett irányelv 21. cikke (2) bekezdése b) pontjának szövege a következő:

„Amennyiben azt az (1) bekezdésben említett nemzetközi kötelezettségek nem tiltják, úgy a tagállamok – a menekültként való hivatalos elismerés tényétől függetlenül – visszaküldhetik a menekültet, ha:

[...]

b) különösen súlyos bűncselekményért való jogerős elítéléséből fakadóan veszélyt jelent az érintett tagállam társadalmára.”

## Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 10 M. A. 2018. július 5-én nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesztett elő Hollandiában.
- 11 Az államtitkár e kérelmet 2020. június 12-i határozatával elutasította. E határozatban megállapította, hogy M. A. megalapozottan tart attól, hogy származási országában üldöztetésnek lesz kitéve, azonban jogerős ítélettel különösen súlyos bűncselekményért elítélték, és ezért a társadalomra veszélyesnek minősül.
- 12 Az államtitkár e tekintetben határozatát arra alapította, hogy M. A.-t 2018-ban a holland büntetőbíróság 24 hónap szabadságvesztés-büntetésre ítélte háromrendbeli – ugyanazon az estén elkövetett – szexuális kényszerítés, egyrendbeli szexuális kényszerítés kísérlete, valamint mobiltelefon eltulajdonítása miatt.
- 13 M. A. keresetet indított a 2020. június 12-i határozattal szemben.
- 14 2020. július 13-i ítéletével az elsőfokú bíróság megsemmisítette ezt a határozatot azzal az indokkal, hogy az államtitkár nem indokolta meg megfelelően egyrészt azt, hogy az M. A. által elkövetett bűncselekmények olyan súlyúak voltak, hogy igazolják a menekült jogállás megadásának megtagadását, másrészt pedig, hogy M. A. valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt jelent a társadalom valamely alapvető érdekére.
- 15 Az államtitkár ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a Raad van Statéhez (államtanács, Hollandia), amely a kérdést előterjesztő bíróság.
- 16 E fellebbezés alátámasztása érdekében először is arra hivatkozik, hogy az M. A. terhére rótt cselekményeket olyan egységes bűncselekménynek kell tekinteni, amely e cselekmények jellegére, a kiszabott büntetésre, valamint a holland társadalomban keltett megbotránkozásra tekintettel különösen súlyos bűncselekménynek minősül. Másodszor azt állítja, hogy M. A. különösen súlyos bűncselekmény miatti elítélése főszabály szerint bizonyítja, hogy M. A. veszélyt jelent a társadalomra.
- 17 A bíróság számára nem egyértelmű, hogy mely körülményeket kell figyelembe venni annak megállapítása során, hogy az a bűncselekmény, amelyért a harmadik országbeli állampolgárt elítélték, a 2011/95 irányelv 14. cikk (4) bekezdés b) pontja értelmében különösen súlyos bűncselekménynek minősül-e. Emellett, tekintettel arra, hogy a felek nem értenek egyet a „társadalomra jelentett veszély” fogalmának tartalmát illetően, a kérdést előterjesztő bíróság sajátjaként megismétli a Conseil d'État (államtanács, Belgium) által a C-8/22. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket.
- 18 E körülmények között a Raad van State (államtanács, Hollandia) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:  
  
„1) Mikor minősül egy bűncselekmény olyan »különösen súlyosnak« a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontja értelmében, hogy a tagállam megtagadhatja a menekült jogállás megadását a nemzetközi védelemre szoruló személytől?

Jelentőséggel bírnak-e a 2011/95 irányelv 17. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett »súlyos bűncselekmény« tekintetében alkalmazandó és a Bíróság 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélete (C-369/17, EU:C:2018:713) 56. pontjában ismertetett kitételek annak értékelése során, hogy »különösen súlyos bűncselekmény« áll-e fenn? Ha igen, akkor léteznek-e még olyan további kitételek, amelyek alapján egy bűncselekményt »különösen« súlyosnak kell minősíteni?

- 2) A [2011/95] irányelv 14. cikke (4) [bekezdésének] b) [pontját] úgy kell-e értelmezni, hogy a társadalom számára jelentett veszélyt már pusztán az a tény is bizonyítja, hogy a menekült jogállású személyt különösen súlyos bűncselekmény miatt jogerősen elítélték, vagy úgy kell-e értelmezni, hogy a társadalom számára jelentett veszély fennállásának bizonyításához önmagában nem elegendő a különösen súlyos bűncselekmény miatti jogerős elítélés?
- 3) Ha egy különösen súlyos bűncselekmény miatti jogerős elítélés önmagában nem elegendő a társadalom számára jelentett veszély fennállásának bizonyításához, úgy kell-e értelmezni a [2011/95] irányelv 14. cikke (4) [bekezdésének] b) [pontját], hogy a tagállamnak bizonyítania kell, hogy a kérelmező az elítélése óta továbbra is veszélyt jelent a társadalomra? Bizonyítania kell-e a tagállamnak, hogy ez a veszély valódi és közvetlen, vagy elegendő az eshetőleges veszély fennállása? Úgy kell-e értelmezni a [2011/95] irányelv 14. cikke (4) [bekezdésének] b) [pontját], önmagában vagy az arányosság elvével összefüggésben, hogy az csak akkor teszi lehetővé a menekült jogállás visszavonását, ha e visszavonás arányos, és az e jogállás jogosultja által jelentett veszély kellően súlyos ahhoz, hogy e visszavonást igazolja?
- 4) Ha a tagállamnak nem kell bizonyítania, hogy a kérelmező az elítélése óta továbbra is veszélyt jelent a társadalomra, és hogy ez a veszély valódi, közvetlen és kellően súlyos ahhoz, hogy a menekült jogállás visszavonását igazolja, akkor úgy kell-e értelmezni a [2011/95] irányelv 14. cikke (4) [bekezdésének] b) [pontját], hogy annak értelmében a társadalom számára jelentett veszélyt főszabály szerint az a tény bizonyítja, hogy a menekült jogállás jogosultját különösen súlyos bűncselekmény miatt jogerősen elítélték, e jogosult azonban bizonyíthatja, hogy nem vagy már nem jelent ilyen veszélyt?”

## **Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről**

### ***Az első kérdésről***

- 19 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy egy bűncselekmény milyen szempontok alapján tekinthető a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontja értelmében vett „különösen súlyos bűncselekménynek”.
- 20 A 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontja alapján a tagállamok visszavonhatják a menekült elismert jogállását, ha a menekült különösen súlyos bűncselekményért való jogerős elítéléséből fakadóan veszélyt jelent az érintett tagállam társadalmára.
- 21 Ezen irányelv 14. cikkének (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az említett irányelv 14. cikkének (4) bekezdésében említett esetekben a tagállamok határozhatnak úgy, hogy nem ismerik el a harmadik országbeli állampolgár menekült jogállását, amennyiben a nemzetközi védelem iránti kérelméről még nem született határozat.

- 22 A mai napon hozott Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Súlyos bűncselekményt elkövető menekült) ítélet (C-8/22) 27–42. pontjából az következik, hogy ugyanezen irányelv 14. cikke (4) bekezdése b) pontjának alkalmazása két külön feltétel teljesülésétől függ, ezek közül az első, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgárt különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték, a másik pedig, hogy megállapítást nyerjen, hogy ez a harmadik országbeli állampolgár veszélyt jelent a tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmára.
- 23 Az első feltételt illetően mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy mind az uniós jog egységes alkalmazásának követelménye, mind pedig az egyenlőség elve alapján ezen uniós jog azon rendelkezésében foglalt kifejezéseknek, amely – a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontjával ellentétben – a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében nem tartalmaz kifejezett utalást a tagállami jogokra, rendes körülmények között az egész Unióban önálló és egységes értelmezést kell tulajdonítani (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélet, C-369/17, EU:C:2018:713, 36. pont; 2022. november 15-i Senatsverwaltung für Inneres und Sport ítélet, C-646/20, EU:C:2022:879, 40. pont).
- 24 Ezzel kapcsolatban, mivel sem ezen irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontja, sem az említett irányelv más rendelkezése nem határozza meg a „különösen súlyos bűncselekmény” fogalmát, azt a köznyelvben elfogadott szokásos jelentését alapul véve kell értelmezni, figyelembe véve azt a szöveggörnyezetet, amelyben e kifejezést használják, és azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek e kifejezés a részét képezi (lásd ebben az értelemben: 2022. szeptember 7-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az EUMSZ 20. cikk szerinti tartózkodási jog jellege] ítélet, C-624/20, EU:C:2022:639, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 Először is a „különösen súlyos bűncselekmény” fogalomnak a köznyelvben elfogadott szokásos jelentését illetően egyrészt meg kell jegyezni, hogy a „bűncselekmény” fogalom ebben az összefüggésben olyan cselekményt vagy mulasztást ír le, amely az érintett társadalom jogrendjének súlyos megsértését jelenti, és amelyet, mint ilyet, e társadalomban a büntetőjog szankcionál.
- 26 Másrészt a „különösen súlyos” kifejezés, amennyiben az két minősítéssel egészíti ki a „bűncselekmény” fogalmát, egy kivételesen súlyos bűncselekményre utal, amint azt a főtanácsnok indítványának 38. pontjában hangsúlyozta.
- 27 Ezt követően azt a szöveggörnyezetet illetően, amelyben a „különösen súlyos bűncselekmény” kifejezést használják, először is hangsúlyozni kell, hogy a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontja kivételt határoz meg az ezen irányelv 13. cikkében foglalt azon szabály alól, amely szerint a tagállamok menekülteként ismerik el az olyan harmadik országbeli állampolgárt, aki megfelel a menekülteként való elismerés feltételeinek. Ezt a rendelkezést ezért szigorúan kell értelmezni (lásd analógia útján: 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélet, C-369/17, EU:C:2018:713, 52. pont).
- 28 Másodszor, míg a 2011/95 irányelv bizonyos rendelkezései, mint például a 12. cikk (2) bekezdésének a) pontja, meghatározzák a szabályozási körükbe tartozó bűncselekmények sajátos jellegét, ezen irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontja mindenfajta „különösen súlyos bűncselekményre” vonatkozik.
- 29 Harmadszor, mivel a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdése b) pontjának, amely „súlyos, nem politikai bűncselekményre” utal, valamint ezen irányelv „súlyos bűncselekményre” vonatkozó 17. cikke (1) bekezdése b) pontjának szintén az a célja, hogy megvonja a nemzetközi védelmet

attól a harmadik országbeli állampolgártól, aki egy bizonyos súlyossági fokot elérő bűncselekményt követett el, indokolt figyelembe venni a Bíróság e rendelkezésekre vonatkozó ítélkezési gyakorlatát ezen irányelv 14. cikke (4) bekezdése b) pontjának értelmezéséhez is.

- 30 Márpedig egyrészt ezen ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága csak azt követően hivatkozhat a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjában és 17. cikke (1) bekezdésének b) pontjában – amely „súlyos bűncselekménynek” a nemzetközi védelmet kérelmező általi elkövetésére vonatkozik – foglalt kizáró okokra, hogy minden egyes esetben értékelte a tudomására jutott konkrét tényeket annak meghatározása érdekében, hogy van-e nyomós ok annak feltételezésére, hogy – a kért jogállás megszerzésére vonatkozó szempontoknak egyebekben megfelelő – érintett által elkövetett cselekmények e kizáró ok hatálya alá tartoznak, a szóban forgó bűncselekmény súlyosságának értékeléséhez pedig a szóban forgó egyedi ügy valamennyi sajátos körülményének teljes körű vizsgálata szükséges (lásd ebben az értelemben: 2020. április 2-i Bizottság kontra Lengyelország, Magyarország és Cseh Köztársaság [A nemzetközi védelmet kérelmezők áthelyezésére szolgáló ideiglenes mechanizmus] ítélet, C-715/17, C-718/17 és C-719/17, EU:C:2020:257, 154. pont; 2022. szeptember 22-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság és társai ítélet, C-159/21, EU:C:2022:708, 92. pont).
- 31 Másrészt, ami közelebbről azokat a szempontokat illeti, amelyek alapján valamely bűncselekmény súlyossági fokát a 2011/95 irányelv 17. cikke (1) bekezdése b) pontjának alkalmazása céljából értékelni kell, a Bíróság kimondta, hogy az érintett tagállam büntetőjogi jogszabályai szerint meghatározott büntetési tétel kritériuma különös fontossággal bír, azonban önmagában nem meghatározó (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélet, C-369/17, EU:C:2018:713, 55. pont).
- 32 Egyébként ugyanezen 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélet (C-369/17, EU:C:2018:713) 56. pontjában a Bíróság hivatkozott az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EASO) „Exclusion: articles 12 et 17 de la directive Qualification (2011/95/UE)” [Kizárás: az elismerési irányelv (2011/95/EU) 12. és 17. cikke] című, 2016. januári jelentésére, amely a 2011/95 irányelv 17. cikke (1) bekezdésének b) pontjára vonatkozó 3.2.2. pontjában azt javasolja, hogy azon bűncselekmény súlyosságát, amelynek alapján valamely személy kiegészítő védelemre való jogosultsága kizárható, számos kitételre, így különösen a szóban forgó cselekmény jellegére, az okozott kárra, az ilyen bűncselekmény üldözését szolgáló eljárás típusára, a büntetési tétel jellegére, és azon kérdésre tekintettel kell értékelni, hogy a jogrendszerek többsége a szóban forgó cselekményt szintén súlyos bűncselekménynek minősíti-e.
- 33 Mindemellett negyedszer, a 2011/95 irányelv 12., 14., 17. és 21. cikkének összehasonlításából kitűnik, hogy az uniós jogalkotó eltérő követelményeket támasztott azzal kapcsolatban, hogy milyen súlyos bűncselekményekre lehet hivatkozni valamelyik nemzetközi védelemhez kapcsolódó kizáró vagy visszavonási ok alkalmazásának vagy a menekült visszaküldésének igazolása céljából.
- 34 Így a 2011/95 irányelv 17. cikkének (3) bekezdése „egy vagy több [...] bűncselekmény” elkövetését említi. Ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja és 17. cikke (1) bekezdésének b) pontja, amint arra a jelen ítélet 29. pontja rámutat, „súlyos bűncselekmény” elkövetésére hivatkozik. Ezzel szemben az uniós jogalkotó úgy döntött, hogy az említett irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontjában és 21. cikke (2) bekezdésének b) pontjában azonos kifejezéseket használ, és azt a követelményt állapította meg, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgárt „különösen súlyos bűncselekmény” miatt jogerősen elítélik.

- 35 Ebből következően a „különösen súlyos bűncselekmény” kifejezésnek a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontjában történő használata a jogalkotó azon döntésére világít rá, miszerint e rendelkezés alkalmazását többek között egy különösen szigorú feltétel teljesülésétől tette függővé, amely olyan bűncselekményért való jogerős elítélés megtörténtét követeli meg, amely kivételesen súlyosnak minősül, súlyosabbnak, mint azon bűncselekmények, amelyek ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdése b) pontjának vagy 17. cikke (1) bekezdése b) pontjának és (3) bekezdésének alkalmazását igazolhatják.
- 36 Végül a 2011/95 irányelv 1. cikkéből és (12) preambulumbekzdéséből kitűnő legfőbb célja, nevezetesen annak biztosítása, hogy valamennyi tagállamban azonos feltételeket alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászoruló beazonosítására, valamint annak elősegítése, hogy e személyek valamennyi tagállamban hozzáférhessenek az ellátások egy minimális szintjéhez, ezen irányelv 14. cikke (4) bekezdése b) pontjának szigorú értelmezése mellett szól.
- 37 A fentiek összességéből az következik, hogy a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontja csak olyan harmadik országbeli állampolgárra alkalmazható, akit olyan bűncselekményért ítéltek el jogerősen, amely sajátos jellemzői alapján kivételesen súlyosnak minősül, mivel az érintett társadalom jogrendjét leginkább sértő bűncselekmények közé tartozik.
- 38 E tekintetben, bár az adott bűncselekmény súlyosságának a 2011/95 irányelv alkalmazása céljából történő értékelését a jelen ítélet 23. pontjában említett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ugyanazon mérce és közös szempontok alapján kell elvégezni, az uniós jog jelenlegi állása szerint ugyanakkor a tagállamok büntetőjoga nem képezi általános harmonizációs intézkedések tárgyát. Következésképpen ezen értékelést úgy kell elvégezni, hogy annak során figyelembe kell venni azokat a döntéseket, amelyeket az érintett tagállam a büntetőjogi rendszerének keretében a társadalom jogrendjét leginkább sértő bűncselekmények azonosítását illetően hozott.
- 39 Ugyanakkor, mivel e rendelkezés az egyes számban szereplő „különösen súlyos bűncselekmény” miatti jogerős elítélésről szól, és mivel e rendelkezést szigorúan kell értelmezni, alkalmazása csak abban az esetben igazolható, ha olyan bűncselekményért való jogerős elítélésről van szó, amely önmagában is a „különösen súlyos bűncselekmény” fogalma alá tartozik, ami feltételezi, hogy az a jelen ítélet 37. pontjában foglaltak szerinti súlyosságúnak minősül, azzal a pontosítással, hogy a súlyosság e foka nem érhető el olyan különálló bűncselekmények halmazata révén, amelyek közül önmagában véve egyik sem minősül különösen súlyos bűncselekménynek.
- 40 Ezenkívül, amint az a jelen ítélet 30. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik, azon bűncselekmény súlyossági fokának értékelése, amely miatt a harmadik országbeli állampolgárt elítélték, magában foglalja a szóban forgó ügy valamennyi sajátos körülményének értékelését. E tekintetben a büntetőítélet indokolásának számottevő a jelentősége e körülmények azonosítása szempontjából, mivel ez az indokolás teszi megismerhetővé az érintett harmadik országbeli állampolgár magatartásának a hatáskörrel rendelkező büntetőbíróság általi értékelését.
- 41 Egyébiránt azon egyéb körülmények közül, amelyeket figyelembe kell venni annak értékelése során, hogy valamely bűncselekmény eléri-e a jelen ítélet 37. pontjában foglaltak szerinti súlyossági fokot, alapvető jelentőséggel bír a kiszabható büntetés jellege és mértéke, és ebből következően még inkább a kiszabott büntetés.



- 42 Ily módon, mivel a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdése b) pontjának alkalmazása a kivételesen súlyos bűncselekményekre korlátozódik, csak az olyan bűncselekmény tekinthető az e rendelkezés értelmében vett „különösen súlyos bűncselekménynek”, amely az érintett tagállamban általában alkalmazott büntetési tételhez képest különösen súlyos büntetés kiszabását indokolta.
- 43 A kiszabható és a kiszabott büntetéseken felül az ennek megállapításáért felelős hatóságnak – a hatáskörrel rendelkező bíróságok felülvizsgálata mellett – figyelembe kell vennie többek között az elkövetett bűncselekmény jellegét, amennyiben az hozzájárulhat az érintett társadalom jogrendjét ért sérelem mértékének megállapításához, továbbá a bűncselekmény elkövetéséhez kapcsolódó körülmények összességét, ezen belül az esetleges enyhítő vagy súlyosító körülményeket, e bűncselekmény szándékos vagy nem szándékos voltát, valamint az említett bűncselekmény által okozott kár jellegét és mértékét.
- 44 A szóban forgó bűncselekmény szankcionálása érdekében lefolytatott büntetőeljárás jellege szintén releváns lehet, ha tükrözi azt a súlyossági fokot, amelyet a büntető hatóságok e bűncselekménynek tulajdonítottak.
- 45 Ezzel szemben a szóban forgó bűncselekménynek a médiában vagy a nyilvánosság körében keltett esetleges visszhangja – tekintettel az ilyen körülmény alapvetően szubjektív és esetleges jellegére – nem vehető figyelembe a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdése b) pontjának alkalmazása során.
- 46 Pontosítani kell továbbá, hogy mivel – amint az a jelen ítélet 40. pontjából kitűnik – a szóban forgó bűncselekmény értékelése magában foglalja a szóban forgó ügy valamennyi sajátos körülményének értékelését, az ezen ítélet 40–44. pontjában kifejtett értékelési szempontok felsorolása nem kimerítő jellegű, és ezért adott esetben további szempontokkal kiegészíthető.
- 47 Ebben az összefüggésben, bár a tagállamok e rendelkezés egységes alkalmazásának elősegítése érdekében meghatározhatnak bizonyos minimális küszöbkövetelményeket, ezeknek szükségszerűen összhangban kell lenniük a jelen ítélet 37. pontjában foglaltak szerinti súlyossági fokkal, és semmiképpen sem tehetik lehetővé a szóban forgó bűncselekmény „különösen súlyos” jellegének megállapítását anélkül, hogy az arra hatáskörrel rendelkező hatóság a szóban forgó egyedi ügy valamennyi sajátos körülményének teljes körű vizsgálatát elvégezte volna (lásd analógia útján: 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélet, C-369/17, EU:C:2018:713, 55. pont).
- 48 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „különösen súlyos bűncselekmény” az a bűncselekmény, amely sajátos jellemzőire tekintettel kivételesen súlyosnak minősül, mivel az érintett társadalom jogrendjét leginkább sértő bűncselekmények közé tartozik. Annak értékelése során, hogy az a bűncselekmény, amely miatt a harmadik országbeli állampolgárt jogerősen elítélték, ilyen fokban súlyosnak minősül-e, figyelembe kell venni többek között az e bűncselekményre kiszabható büntetést és a kiszabott büntetést, a bűncselekmény jellegét, az esetleges súlyosító vagy enyhítő körülményeket, az említett bűncselekmény szándékos vagy nem szándékos voltát, az ugyanezen bűncselekmény által okozott kár jellegét és mértékét, valamint a szankcionálása érdekében lefolytatott eljárást.

### *A második kérdésről*

- 49 Második kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontját, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmára jelentett veszély fennállása bizonyítottnak tekinthető önmagában azon tény alapján, hogy e személyt különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték.
- 50 Amint arra a jelen ítélet 22. pontja rámutat, a mai napon hozott Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Súlyos bűncselekményt elkövető menekült) ítélet (C-8/22) 27–42. pontjából az következik, hogy a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdése b) pontjának alkalmazása két külön feltétel teljesülésétől függ, ezek közül az első, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgárt különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték, a másik pedig, hogy megállapítást nyerjen, hogy ez a harmadik országbeli állampolgár veszélyt jelent a tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmára.
- 51 Ennélfogva az uniós jogalkotó e döntésének figyelmen kívül hagyása nélkül nem lehet úgy tekinteni, hogy az a körülmény, hogy e két feltétel egyike teljesül, elegendő annak bizonyításához, hogy a második feltétel is teljesül.
- 52 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmára jelentett veszély fennállása nem tekinthető bizonyítottnak önmagában azon tény alapján, hogy e személyt különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték.

### *A harmadik és a negyedik kérdésről*

- 53 Harmadik és negyedik kérdésével, amelyeket célszerű együtt vizsgálni, az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezés alkalmazásának feltétele, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság bizonyítsa, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár által a tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmára jelentett veszély valódi, közvetlen és súlyos, és hogy a menekült jogállás visszavonása e veszélyhez képest arányos intézkedésnek minősül.
- 54 A mai napon hozott Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Súlyos bűncselekményt elkövető menekült) ítélet (C-8/22) 47–65. pontjából kitűnik, hogy csak akkor lehet a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontja szerinti intézkedést hozni, ha az érintett harmadik országbeli állampolgár valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt jelent a tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmának valamely alapvető érdekére. E veszély fennállásának értékelése keretében a hatáskörrel rendelkező hatóság feladata, hogy minden egyes egyedi esetben értékelje az egyedi ügy sajátos körülményeit.
- 55 Ezenkívül, amint az ezen ítélet 66–70. pontjában megállapítást nyert, annak meghatározása érdekében, hogy az említett irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontjában említett intézkedés e veszélyhez képest arányos intézkedésnek minősül-e, e hatóságnak mérlegelnie kell egyfelől az érintett harmadik országbeli állampolgár által a tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmára jelentett veszélyt, másfelől azon jogokat, amelyeket a 2011/95 irányelv alapján az ezen irányelv 2. cikkének d) pontjában foglalt anyagi jogi feltételeknek megfelelő személyek számára biztosítani kell.

- 56 Ebből következik, hogy a harmadik és a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés alkalmazásának feltétele, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság bizonyítsa, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár által a tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmára jelentett veszély valódi, közvetlen és súlyos, és hogy a menekült jogállás visszavonása e veszélyhez képest arányos intézkedésnek minősül.

## **A költségekről**

- 57 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontját**

**a következőképpen kell értelmezni:**

**az e rendelkezés értelmében vett „különösen súlyos bűncselekmény” az a bűncselekmény, amely sajátos jellemzőire tekintettel kivételesen súlyosnak minősül, mivel az érintett társadalom jogrendjét leginkább sértő bűncselekmények közé tartozik. Annak értékelése során, hogy az a bűncselekmény, amely miatt a harmadik országbeli állampolgárt jogerősen elítélték, ilyen fokban súlyosnak minősül-e, figyelembe kell venni többek között az e bűncselekményre kiszabható büntetést és a kiszabott büntetést, a bűncselekmény jellegét, az esetleges súlyosító vagy enyhítő körülményeket, az említett bűncselekmény szándékos vagy nem szándékos voltát, az ugyanezen bűncselekmény által okozott kár jellegét és mértékét, valamint a szankcionálása érdekében lefolytatott eljárást.**

- 2) A 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontját**

**a következőképpen kell értelmezni:**

**az érintett harmadik országbeli állampolgár tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmára jelentett veszély fennállása nem tekinthető bizonyítottnak önmagában azon tény alapján, hogy e személyt különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték.**

- 3) A 2011/95 irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontját**

**a következőképpen kell értelmezni:**

**e rendelkezés alkalmazásának feltétele, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság bizonyítsa, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár által a tartózkodási helye szerinti tagállam társadalmára jelentett veszély valódi, közvetlen és súlyos, és hogy a menekült jogállás visszavonása e veszélyhez képest arányos intézkedésnek minősül.**

Aláírások